

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget
(Alm. del - bilag 266)
arbejds- og socialministerråd
(Offentligt)

AMU, Alm. del - bilag 101 (Løbenr. 6324)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	26. november 2002

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Beskæftigelsesministeriets grundnotat vedrørende strukturelle indikatorer.

Grundnotat

Grundnotat, Rådsmøde (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerforhold) den 2.-3. december 2002.

Dagsordenspunkt: Strukturelle indikatorer

• Baggrund

På Det Europæiske Råds møde i Lissabon i marts 2000 blev det besluttet at opfordre Rådet og Kommissionen til at udvikle strukturelle indikatorer med henblik på at styrke overvågningen af fremskridt hen imod det nye strategiske mål for EU, som blev fastsat i Lissabon. Kommissionen blev opfordret til at udarbejde en årlig synteserapport om fremskridt på grundlag af de strukturelle indikatorer.

ECOFIN og Kommissionen blev i efteråret 2000 enige om 35 indikatorer om henholdsvis generel økonomisk baggrund, beskæftigelse, innovation og forskning, økonomiske reformer og social sammenhørighed, som blev præsenteret i Kommissionens synteserapport til Det Europæiske Råds forårsmøde i Stockholm i marts 2001. Endvidere blev der efter ønske fra stats- og regeringscheferne udarbejdet en kort indikatorliste på 12 indikatorer med henblik på at fokusere debatten. Det Europæiske Råd i Stockholm besluttede at opfordre Rådet og Kommissionen til også at udvikle indikatorer for pasningsmuligheder for børn, kvaliteten i arbejdet og lønforskelle mellem mænd og kvinder.

På Det Europæiske Råds møde i Göteborg blev det yderligere besluttet, at Kommissionen skal evaluere gennemførelsen af strategien for bæredygtig udvikling i den årlige synteserapport på grundlag af en række overordnede indikatorer, som Rådet skulle fastlægge inden Det Europæiske Råds forårsmøde i 2002.

På Det Europæiske Råds forårsmøde i Barcelona præsenterede Kommissionen en liste med 42 strukturelle indikatorer, hvor miljørelaterede indikatorer indgik sammen med de områder, som indgik i Kommissionens synteserapport til Det Europæiske Råds forårsmøde i Stockholm i marts 2001.

2. Indhold

Kommissionen offentliggjorde den 16. oktober 2002 en meddelelse (COM (2002) 551 final) om de strukturelle indikatorer, som Kommissionen mener skal indgå i synteserapporten til Det Europæiske Råds forårsmøde i 2003.

Kommissionen har dels arbejdet videre med at forbedre de indikatorer, der er blevet præsenteret i tidligere synteserapporter og dels foretaget en række udskiftninger af indikatorerne, blandt andet på baggrund af arbejdet med at udvikle nye indikatorer. I lighed med synteserapporten fra 2001 har Kommissionen udvalgt 7 indikatorer inden for hver af de 6 områder. Indikatorerne på beskæftigelses- og socialområdet er følgende:

Beskæftigelse: 1) beskæftigelsesgrad, også for ældre, 2) gennemsnitsalder for tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet, 3) lønforskel (ukorrigeret) mellem mænd og kvinder, 4) beskatning af lavtlønnede, 5) livslang læring, 6) arbejdsulykker og 7) arbejdsløshedsgrad.

Social sammenhørighed: 1) ulighed i indkomst, 2) grad af risiko for fattigdom, 3) vedvarende af risiko for fattigdom, 4) spredning i regionale beskæftigelsesgrader, 5) andel unge ikke under videreuddannelse eller i lære, 6) langtidsløshed og 7) andel af befolkningen i husholdninger uden for arbejdsmarkedet.

Endvidere omtales en række indikatorer, som skal udvikles, herunder indikatoren for lønforskelle mellem mænd og kvinder, marginale effektive skattesatser, børnepasning, e-handel og e-government. Desuden arbejder Kommissionen med at udvikle sammensatte indikatorer, herunder indikatorer inden for den videnbaserede økonomi.

På rådsmøderne (ECOFIN samt beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerpolitik) henholdsvis den 3. og 2.-3. december 2002 forventes Rådet at vedtage rådskonklusioner om de strukturelle indikatorer på områderne generel økonomisk baggrund, beskæftigelse, innovation og forskning, økonomiske reformer og social sammenhørighed. Desuden ventes på rådsmøderne endosseret en fælles rapport fra Den Økonomisk-Politiske Komite (EPC), Komiteen for Social Beskyttelse (SPC) samt Beskæftigelseskomiteen (EMCO) vedrørende de strukturelle indikatorer.

Rådskonklusionerne ventes dels at anbefale en række modifikationer til den liste med strukturelle indikatorer, som Kommissionen foreslår i sin meddelelse, herunder at et mindre antal indikatorer udskiftes samt at en række indikatorer justeres. Endvidere ventes rådskonklusionerne at indeholde en kort liste med særligt prioriterede indikatorer samt en liste med indikatorer, der bør prioriteres i Kommissionens udviklingsprogram for de strukturelle indikatorer. Desuden ventes rådskonklusionerne at opfordre til ikke at anse udviklingen af sammensatte indikatorer som en hovedprioritet i udviklingsprogrammet.

Den fælles rapport forventes at uddybe indholdet af rådskonklusionerne. Herunder ventes den fælles rapport at opfordre Kommissionen til

0. at gøre mere systematisk og intensivt brug af de strukturelle indikatorer, som kan hjælpe til med at fokusere politikerne i Fællesskabet og illustrere fremskridt med strukturelle reformer,
1. at gøre brug af den korte liste med indikatorer, som Det Europæiske Råd i Nice bad Rådet udarbejde til Det Europæiske Råds møde i Stockholm for at præsentere en oversigt over fremskridt mod at opfylde målene fra Lissabon,
2. ikke at anse udviklingen af sammensatte indikatorer som en prioritet i udviklingsprogrammet, og
3. at sammensatte indikatorer kun benyttes i de tilfælde, hvor det målte ikke kan kvantificeres.

For så vidt angår listen med indikatorer, forventes den fælles rapport at underbygge rådskonklusionernes forslag til indikatorliste og den korte liste.

Derudover ventes den fælles rapport at underbygge rådskonklusionernes liste med indikatorer, der bør prioriteres i udviklingsprogrammet for strukturelle indikatorer.

3. Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Rapporten eller rådskonklusionerne har ikke i sig selv statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

4. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

De strukturelle indikatorer kan bidrage til en benchmarking af medlemslandene mod hinanden, som kan medvirke til at styrke medlemslandenes udvikling hen imod det strategiske mål for EU, som blev fastsat på Det Europæiske Råds møde i Lissabon 2000 og suppleret med miljødimensionen i Göteborg 2001. Det er regeringens holdning, at denne sammenligning kun kan ske på Fællesskabsplan.

5. Høring

Amtsrådsforeningen er positivt indstillet overfor meddelelsens indhold. Det er af afgørende betydning, at beskæftigelsesstrategien bliver mere resultatorienteret for at kunne leve op til de beskæftigelsesmålsætninger, som blev vedtaget på Det Europæiske Råds møde i Lissabon i marts 2000.

Derfor er det også nødvendigt at styrke den årlige overvågning, og at antallet af indikatorer ikke overstiger det nuværende niveau på 42 fordelt på de 6 hovedområder. En forøgelse af indikatorer vil efter Amtsrådsforeningens overbevisning mindske muligheden for at målrette f.eks. beskæftigelsesindsatsen og indsatsen for at undgå social eksklusion.

Kommunernes Landsforening (KL) finder vedrørende ligelønsindikatoren, at dersom der ikke korrigeres for uddannelse, anciennitet, branche, alder, stilling m.v., kan der ikke udledes noget om, hvilken del af lønforskellen, der kan tilskrives forskelsbehandling på grund af køn.

KL finder det generelt problematisk, at der ofte sker en sammenblanding af "løngabet" og "forskelsbehandling på grund af køn i en lønmæssig sammenhæng". Ofte sættes der lighedstegn mellem de to størrelser, men det er KL's opfattelse, at der ikke ud af løngabet kan udledes noget om, hvorvidt der finder forskelsbehandling på grund af køn sted, medmindre der sker en dekomponering af løngabet. Socialforskningsinstituttet har påvist, at løngabets størrelse ændrer sig alt efter det valgte lønbegreb.

Landsorganisationen (LO) er generelt enig i meddelelsen og det foreslåede begrænsede antal nøgleindikatorer. Med hensyn til arbejdsmiljøområdet er "arbejdsulykker" dog efter LO's opfattelse ikke tilstrækkeligt. Herhjemme ved vi positivt, at antallet af arbejdsulykker er 50% underrapporteret, hvilket formentligt også vil være tilfældet i en række andre lande. Derudover er arbejdsulykker primært relateret til fremstillelses- og bygge og anlægssektoren, hvorfor denne indikator intet siger om arbejdsmiljøet inden for de sektorer, hvor stadig flere er beskæftigede, og hvor beskæftigelsen også i årene fremover forventes at stige; nemlig servicesektoren (offentlig såvel som privat).

Sat på spidsen vil indikatoren "arbejdsulykker" være uegnet til at beskrive fremdriften på arbejdsmiljøområdet, først og fremmest fordi den primært er relevant inden for få sektorer og ydermere sektorer, der på sigt tildeles en stadig mindre rolle i den samlede økonomi (også på EU-niveau).

LO vil i stedet foreslå, at der udvikles indikatorer til beskrivelse af arbejdsmiljøudviklingen inden for de områder, som pt. har store problemer, og som alle forudsiger i særlig grad vil blive arbejdsmiljømæssigt udsatte; nemlig "anmeldte arbejdsulykker i form af akutte overbelastninger ved

løft, skub/træk, manuel transport m.v." , "andelen af medarbejdere udsat for EGA (ensidigt gentaget arbejde)" samt "psykosociale risikofaktorer".

De nævnte områder er også højt prioriterede i EU's tidligere offentliggjorte Arbejdsmiljøstrategi (foråret 2002), ligesom man i Danmark har valgt disse områder ud med henblik på at følge dem tæt de næste tre år.

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) har noteret sig, at Kommissionen har valgt "lønforskel (ukorrigeret) mellem mænd og kvinder" som en af indikatorerne. DA skal gentage i lighed med tidligere de principielle og saglige indvendinger mod denne indikator. DA konstaterer, at man *eo ipso* går ud fra, at der er en lønforskel. Dette er efter DA's opfattelse en helt uantagelig udgangspunkt for ligeløn.

Mere alvorligt er det imidlertid, at man vil anvende et ukorrigeret tal. Efter DA's opfattelse er summariske løntal, der bygger på konstaterede forskelle i aflønning f.eks. mellem mænd og kvinder totalt uanvendelige og alene egnet til at afspore ligelønsdebatten.

DA's Arbejdsmarkedsrapport 2001 viser, at trods forskelle i de to køns valg af uddannelse, job og karriereveje er aflønningsforholdene for mænd og kvinder på det private arbejdsmarked ensartede. Lønforskelle på det private arbejdsmarked kan således næsten fuldt ud forklares med henvisning til et stærkt kønsopdelt arbejdsmarked.

Ikrafttræden af ændring af ligelønsloven om en pligt for virksomhederne til at udarbejde kønsopdelt lønstatistik, der skulle træde i kraft den 1. juni 2002, er da bl.a. også i erkendelse af nødvendigheden af at komme yderligere bag ligelønstillene via arbejdsmarkedets parter udsat på forslag fra beskæftigelsesministeren.

DA finder på den baggrund, at der fra dansk side skal tages kraftigt afstand for Kommissionens prioritering og det talmateriale, der måtte blive resultat heraf.

6. Tidligere forelæggelse

Sagen om strukturelle indikatorer har tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg den 27. oktober 2000 forud for rådsmøde (beskæftigelse og social- arbejdsmarkedspolitik), den 3. november 2000 forud for Rådsmøde (ECOFIN) den 7. november 2000 samt den 30. november 2001 forud for rådsmøde (ECOFIN) den 4. december 2001 og rådsmøde (beskæftigelse og social- arbejdsmarkedspolitik) den 3. december 2001.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser i Danmark.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget har ingen samfundsøkonomiske konsekvenser.